

1 PEED

Jesus hã h'yy ka'eeh do hã pooj jé Peed ma erih do hahỹỹh

Kedëng do ky n'aa hahỹỹh

1 Peed, Jesus Kristo mejũũ do see ỹ ti hỹỹh. Bëeh, P'op Hagã Do asëew hõm doo, badäk hahỹ bë panang heh'äät nado bahapäh do ỹ edëng, hëej Põn-Tus, Garata, Kapados, Asija, Bitinija häd enäh doo bä habong doo. ²Bë P'op Hagã Do ër Yb asëew hõm, p'ooj ub tii d' bë hã tah'yyb däng do hyb n'aa. Ta Sahee bë tah'yyb wareem baad had'op, P'op Hagã Do karën doo da bë baboo magyys hë hyb n'aa, Jesus Kristo bë ky daheeh hyb n'aa kä, ta majyyw hyb n'aa bë h'yyb enyyw däk hyb n'aa had'yyt hë kä. Ỹ karën tak'ëp P'op Hagã Do ky ennym bë wë, ỹ karën baad had'yyt hë bë tah'yyb en'yym.

Hỹ pong jé ër hyb n'aa P'op Hagã Do enyyw hõm do ky n'aa hahỹỹh

³Taw'ääts hë ji j'aa etsë P'op Hagã Doo, ër Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, ta Yb. Tak'ëp ër tat'yyd mehĩĩn do hyb n'aa, p'aa hënh tabenäng do hadoo tan'oo bä ër h'yyb tym. Papuu j hado däk ji bawät tan'oo bä, baad hadoo doo, awäd had'yyt do ta jawén bë gadoo bë gada hyb n'aa. Dejëp do mahang Jesus Kristo ganä wät do hyb n'aa baad ër gada ta tii. ⁴Papuu j hado däk ji bawät P'op Hagã Do an'oo bä, hỹ pong jé ër hyb n'aa tenyyw hõm do ër gadoo hyb n'aa. Ta ti ër hyb n'aa tenyyw hõm doo, dooh tahëej bä, dooh takarejã bä, dooh tatsawyy bä. ⁵Ta hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa, ta hejój me bë tamo n'aa jesuu baad bë tabed'ëep bä kä Kristo matëeh bä kä p'aa hënh.

⁶Papuu j hado däk ji bawät bë hã tan'oo däk do hyb n'aa, bë pooj jé tenyyw däk do bë gadoo bë bahapäh do hyb n'aa na-ääj hë, bë h'yy gadajang, da hë, pawóp its ta baab noo gó hajõng hedoo pé baad nadoo do bë ahob né paawä. ⁷Ta ti bë wén hoop, bë h'yy kae heh'äät né hë kametä däk hyb n'aa. K'ääts tég gabarëeh do tëeg hõõ me ji ajuu do ji ty ganäw däk do hadoo ji ahoop doo.^a Ti hadoo né hë, k'ääts tég gabarëeh do ky n'aa gebah do bahãnh baad ub bë h'yy ka'eeh doo. (K'ääts tég gabarëeh do gawatsik da tëeg

^a 1.7 K'ääts tég gabarëeh do ji ajuu bä, ji bahapäh heh'äät tado bä. Hesus do anyyh tii bä. Haym k'ääts tég gabarëeh do heh'äät. Ti hadoo ji hã ji ahoop doo.

hōō me ji ty genāw né paawā.) Ti hyb n'aa kā, heh'äät tado bä bë h'yy ka'eeh doo, bë hä P'op Hagä Do j'aa etsë da, ta bag tak'ëp gabarëeh doo gó bë babok tan'oo bä da, bë da taweh'ëeh na-ãäj hë Jesus Kristo kajaa noo gó kä.

⁸Dooch né paawä bë hapëë bä paa Jesus Kristo bë matym me, bë kamahñ ta hä. Da hë na-ãäj hë, nepä né paawä bë hä, ta hä bë ky daheeh, ta hä bë h'yy kasadä, tak'ëp bë wén h'yy gadajang. Tak'ëp né hë bë h'yy gadajang. Dooch bë kyy pé tak'ëp bë h'yy gadajang do hyb n'aa. ⁹Bë h'yy gadajang, bë gadoo do hyb n'aa ta hyb n'aa bë h'yy ka'eeh doo. Bë gadoo bë h'yyb tym ted'ëep do P'op Hagä Do wë.

¹⁰Baad ub P'op Hagä Do ky n'aa rod p'ooj ub habong do rahyb n'aa newëë, rama kametëek ta ti ji ted'ëep do ky n'aa hä. Ramaher'oot paa ta ti bë hä P'op Hagä Do anoo do ky n'aa hä.

¹¹Hajōng baad nadoo do Kristo, P'op Hagä Do H'yyb Däng Do ahoop da, tak'ëp da takabaj'aa tahoop do jawén paa bä Kristo Sahee metëeh paa P'op Hagä Do ky n'aa rod p'ooj ub, Kristo kajaa do pooj jé habong do sa hä. Ti hyb n'aa baad rahyb n'aa matakëë, baad rahyb n'aa newëë rabahapäh hyb n'aa paawä jaa hä sa hä Kristo Sahee metä wät do takajaa. Baad rahyb n'aa newëë rabahapäh hyb n'aa paawä ny noo gó da sa hä P'op Hagä Do metä wät do bawät. ¹²Tii bä P'op Hagä Do metëeh sa hä, dooch sa daaj hë rah'yyb en'yym do hyb n'aa tado bä ta ti P'op Hagä Do kyy gó raher'oot doo. Bë hyb n'aa né hë tii, sa jawén paa bä habong do hyb n'aa, P'op Hagä Do metëeh sa hä. P'op Hagä Do kyy gó ta ky n'aa rod raher'oot do paah, panyyg hanäm do ky n'aa né tii, hÿy kä P'op Hagä Do Sahee hejój gó, hÿ pong jé naa P'op Hagä Do mejüü doo, bë ramaher'ood wät doo. Tak'ëp baad tabahadoo do hyb n'aa ta ti ky n'aa, ãäs na-ãäj né paawä rakarën rabahapäh ta tii.

¹³Ti hyb n'aa, taw'ääts hë bë hyb n'aa matakä had'yyt hë, baad bë hyb n'aa newë had'yyt hë. Taw'ääts hë bë h'yyb bë meso bë h'yyb karën do jawén bë nabok hyb n'aa. Taw'ääts hë baad had'yyt hë bë gada baad hadoo do Jesus Kristo matëeh noo gó bë gadoo doo. ¹⁴Taw'ääts hë sa taah sa yb raky daheeh do hadoo bë babok P'op Hagä Do wë. Bë ky dahé manä nesaa do bë h'yyb säg karën doo, pooj jé Jesus ky n'aa bë nahapäh nä noo gó bë bahed'oo do paah. ¹⁵Taw'ääts hë P'op Hagä Do bë tanaëej wät doo da né hë bë babok sahōnh hë wë, baad had'op, tsyt hë nesaa do mahñnh. ¹⁶Tii d' ÿ wén her'oot bë hä, hahÿy da ta kyy kerih doo gó P'op Hagä Do

her'oot do hyb n'aa: “Taw'ãäts hē baad had'op doo da bē baboo had'yyt hē, baad had'op do ȳ bawät do hyb n'aa”,^b näng P'op Hagä Do kyyh.

¹⁷ Bē ky n'aa etsēē noo gó, “Ee” bē maneēēnh do hyb n'aa P'op Hagä Doo, ji moo wät do hyb n'aa séd gó sahōnh hē taky n'aa etyy doo,^c taw'ãäts hē P'op Hagä Do bē hyb n'aa jew'yyk bē ȳym gó badäk hahȳy bā bē babok nā bā. Bē hapäh, badäk hahȳy dooh bē panang heh'äät do tado bā. ¹⁸ Tii da ȳ karēn bē babok, bē hapäh do hyb n'aa ny hadoo doo me bē P'op Hagä Do bedēēb wät bē wahē makū hanaa bē gadoo do daap ji bawät do mahānh. Ta sām hahānh doo me, k'ãäts tēg gabarēēh doo me, k'ãäts tēg hawak doo me nado bē tabedēēb wät. ¹⁹ Bē tabedēēb wät Kristo majyyw me. Tak'ēp baad hadoo Kristo majyyw P'op Hagä Do matym gó. B'éé t'aah anyyw is do baad had'op doo, nesaa do kawug hōm hyb n'aa Judah buuj radahej'ēēp do hadoo ti Kristo. ²⁰ Sahōnh hē badäk hahȳ P'op Hagä Do pahuunh do pooj jé P'op Hagä Do ky däng paa ji hyb n'aa da Kristo dajēp. H̄ȳy k̄ä, tabedaa däg bā k̄ä badäk hahȳy bā ji hawät do gawatsig hōm noo gó Kristo kaja dāk bē tabed'ēēp hyb n'aa, ²¹ bēēh, ta hyb n'aa P'op Hagä Do hā h'yy kasadā doo. Ti né hē tii, dejēp do mahang Kristo ganā wät hanoo doo. Ti né hē tii, tak'ēp Kristo kawehēē dāk hanoo doo. Ti hyb n'aa bē hajaa P'op Hagä Do hā bē h'yy ka'eeh. Bē hajaa ta hanaa baad bē gada ji hā taky däng doo.

²² H̄ȳy k̄ä, Kristo ky n'aa hanām do bē ky daheeh do hyb n'aa, baad tabenyyw dāk bē h'yyb tym, dooh nesaa do bē h'yyb gó tawäd wäd bā. Ti hyb n'aa bē hajaa bē kamahānh heh'äät bē da hadoo do Jesus hā h'yy ka'eeh doo. Ti hyb n'aa ȳ etsēē bē hā, bē h'yyb gó naa baad bē kamahānh bē da hadoo doo. ²³ P'aa hēnh bē benäng do hadoo. Papuuj gó bē baboo däg k̄än ȳ hanäng péh. Ji ȳb sa wahēh gó dejēp do hanaa nado ta tii. Nadajēp do hanaa ta tii, P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt do nahānh do hanaa. ²⁴ Hahȳy da P'op Hagä Do kyy kerih do ta ti ky n'aa hā:

“Jawii hadoo sahōnh hē badäk hahȳy hā habong doo.
Jawii ts'oooh hahānh do hadoo sa hetsóh, sa hejój.
Jawii tsawyy jēng. Tūū ta ts'oooh kajäk.

^b 1.16 Rewitikos 11.44-45, 19.2, 20.7

^c 1.17 Dooh P'op Hagä Do asēēw bā ji mahang. Baad hadoo do moo bok doo, baad hadoo do hā taky n'aa etyy. Baad nadoo do moo bok doo, baad nadoo do hā taky n'aa etyy.

²⁵ Tii d' nado P'op Hagä Do kyyh.

P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt hē”,^d näng kerih doo.

Jesus ky n'aa hanäm do bë äã maher'ood wät do né hē ti P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt doo.

2 Ti hyb n'aa kä, taw'ääts hē bë eréd hōm sahōnh hē ji moo nesaa doo, ta wób ji wedii doo, j'ooj madäk doo me ji ky ken'yym doo, ta wób ma ji hyb n'aa jewës doo, ta see ji nu mer'oot doo, ji ky n'aa rejää do na-ääj hē. ²Taw'ääts hē karapee t'aah bii tak'ëp takarën doo da tak'ëp bë h'yyb padäg P'op Hagä Do kyyh hã. Taw'ääts hē P'op Hagä Do kyyh panyyg kamanekuunh do hã had'yyt hē bë h'yyb padäg, papuuj bë babong do kah'üüm hyb n'aa had'yyt hē, tagadëg ub, hÿ pong jé ta wë bë tabed'ëep hyb n'aa kä. ³Bë hapëë däk né hē, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ky enyym né hē ji wë.

⁴Taw'ääts hē bë ana had'yyt hē Kristo wë. Awäd had'yyt né tii. Pä nahänh do hadoo tii. Badäk hahÿÿ bä habong do raty n'aa gesyyg né paawä, P'op Hagä Do asëew hōm do tii. P'op Hagä Do kamahän do tii. ⁵Ta wë bë ana had'yyt hē do hyb n'aa, pä nahänh do tób pan'aa hadoo bë hã na-ääj hē. P'op Hagä Do Sahee tób hadoo bë bahado däk P'op Hagä Do an'oo bä, ër mahang ta Sahee bawät do hyb n'aa. Tii d' tawén hadoo bë hã, Isaraéw buuj sa ky n'aa rod tsyt hē P'op Hagä Do wë kasëew bong do hadoo bë bahadoo hyb n'aa, ta Sahee hejój me P'op Hagä Do bë j'aa etsë hyb n'aa, ta hã bë hyb n'aa jew'yyk hyb n'aa kä. P'op Hagä Do gadoo da ta hã bë j'aa etsë doo, Jesus Kristo kyy gó bë bana do hyb n'aa. ⁶Tii da né hē P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot ta ti ky n'aa hã. Hahÿÿ da takerii däk:

“Bë hyb n'aa matakä. Sijōn^e bä ÿ daj'aat da pä.

Pä tób ba n'aa, tób mesoo n'aa kasëew däk doo, tak'ëp ji kamahän do tii.

Ta tii hã h'yy kasadä doo, dooh da tanu mebyy bä”, näng kerih doo.^f

⁷Bëeh, P'op Hagä Do her'oot do ky dah'eeh doo, bë kamahän ta ti pä hadoo doo, bë kamahän Kristo ÿ hanäng péh. Tii d' nado

^d 1.25 Isajas 40.6-8

^e 2.6 Jerusarënh panang ti Sijōn. Isaraéw buuj na-ääj hē ramaneëenh Sijōn.

^f 2.6 Isajas 28.16.

panyyg ky nadah'eeh do sa hã. Sa hã kaja däk hahÿ P'op Hagã Do kyy kerih do her'oot doo:

“Pã tób n'aa tahem'aa do ty n'aa ges'yyk doo,
hÿÿ kä pä ta ba n'aa, mesoo n'aa däg.”^g

⁸Hahÿÿ da na-ããj hẽ takerii däk:

“Ta ti pä hadoo do hã ratsyym poo heo da.
Tũũ rakajäk da ta ti pä yb an'oo bã.”^h

Rawén tsyym poo heo do hadoo, P'op Hagã Do panyyg hanãm do raky nadaheeh do hyb n'aa. Tii da né hẽ P'op Hagã Do h'yyb däng sa hã.

⁹Bëë kä, P'op Hagã Do karapee tsyt hẽ, nesaa do mahãnh P'op Hagã Do wẽ kasëew bong do bëeh. P'op Hagã Doo, sahõnh bag'ããs do karën do bë moo bok, Isaraéw buuj sa ky n'aa rod P'op Hagã Do wẽ moo bok do hadoo. P'op Hagã Do ma né hẽ bëeh. Bë P'op Hagã Do asëew hõm, tak'ëp baad hadoo do tamoo wät do ta wób hã bë metëeh hyb n'aa. Ti né hẽ ti bë tanaëej wät doo, ta bag tak'ëp hetsooh do mahang bë babok hyb n'aa, bëeh, gadagyp do hadoo doo gó habok do paah. ¹⁰P'op Hagã Do karapee nado bë p'ooj ub. Ta karapee däg bë hÿÿ kä. P'ooj ub dooh bë tat'yyd mehĩn nä bã. Bë tat'yyd mehĩn kãn hÿÿ kä.

Nyy da ji bawät do ky n'aa hahÿÿh

¹¹Najis haa, badäk hahÿ nadoo do hyb n'aa bë panang heh'äät doo, tak'ëp ÿ betsëë bë hã, bë ky dahé manã nesaa do ji h'yyb säg karën doo. Ji h'yyb tym majĩ ta ti ji h'yyb säg karën doo.

¹²Taw'ãäts hẽ baad ub bë babok P'op Hagã Do sa h'yyb gó nahapäh do sa mahang. Tii bã, bë raky n'aa tapa né paawã, nesaa do bë moo bok rahe'ood né paawã, P'op Hagã Do hã raj'aa etsë da sahõnh hẽ P'op Hagã Do ky n'aa etyy noo gó kä, baad hadoo do bë moo bok do rabahapäh do hyb n'aa.

¹³Kristo, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Doo, èr babok do hã takawehëë däk do hyb n'aa, taw'ãäts hẽ bë ky daheeh sahõnh hẽ hyb n'aa

^g 2.7 Saaw-Mo 118.22

^h 2.8 Isajas 8.14

jewyk do ji rabag'ääs doo. Bë ky dahé Roma buuj sa wahë n'aa heh'äät ub doo.ⁱ ¹⁴Bë ky dahé na-ääj hë ta karapee ta kyy gó bag'ääs doo. Sa wahë n'aa heh'äät do mejüü ta tii, baad nadoo do moo b'ook do rarejää hyb n'aa, baad habok do raweh'ëeh hyb n'aa. ¹⁵P'op Hagä Do karën baad hadoo do bë moo bong, bë ky meduuk hyb n'aa ta me h'yy ganehot doo, P'op Hagä Do hä h'yy gatamah doo.

¹⁶Dooch bë hä mejõ wät péh. Bë daaj hë bë bahajaa bë hyb n'aa newë bä nyy da bë babok, ny hadoo do bë moo bok. Ti hadoo né hë, nesaa do bë moo bok do hyb n'aa nado tii. P'op Hagä Do karom bëeh. Ti hyb n'aa, taw'ääts hë takarën doo da bë babok. ¹⁷Taw'ääts hë sahõnh hë bë weh'ëeh ta wób. Taw'ääts hë bë kamahän bë da hadoo do Jesus hä h'yy ka'eeh doo. Taw'ääts hë P'op Hagä Do tak'ëp bë hyb n'aa jew'yyk. Taw'ääts hë bë weh'ëeh Roma buuj sa wahë n'aa heh'äät ub doo.

Sa karom Jesus hä h'yy ka'eeh do Peed maher'oot do ky n'aa hahÿyh

¹⁸Bëeh, sa karom, h'yyb eÿÿm doo me P'op Hagä Do bë hyb n'aa jew'yyk do hyb n'aa, taw'ääts hë bë ky dahé bë kariw n'aa. Taw'ääts hë bë kariw n'aa ky en'yyim do had'yyt nado bë ky daheeh. Taw'ääts hë ky nes'aa do na-ääj hë bë ky dahé. ¹⁹Ta tii d' ÿ wén her'oot, P'op Hagä Do tsebé do hyb n'aa ji wë, ta hyb n'aa ji gado bä daap ji hä rarejää doo. ²⁰Hÿÿ kä, bë h'yyb haj'aa hë tado bä bë hä rarejää doo, dooh bë hä raj'aa etsë pé h'yyb jawyg gó bë gado bä tii. Hÿÿ kä, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa tado bä bë hä rarejää doo, h'yyb jawyg gó bë gado bä, tii bä P'op Hagä Do tsebé da bë wë, bë da taky n'aa edëng. ²¹Bë P'op Hagä Do naëëj wät h'yyb jawyk doo gó bë gadoo hyb n'aa bë rarejää doo, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa. Bë hyb n'aa newë hahÿÿh: Kristo na-ääj hë ahob wät. Bë hyb n'aa né hë tabahob wät. Tabawäd wät do hä bë hä tametëeh nyy da bë babok. Tabawäd wät doo da takarën bë babok. ²²Dooch Kristo hä nesaa péh. Dooch tanoo kanesa bä.^j ²³Ta hä raky n'aa rejää bä, dooh tamebaaj bä. Rarejää noo gó, dooh teäm bä ta majiï. P'op Hagä Do moo gó takan'oo däk. Ti né hë ta jawén sahõnh hë baad ky n'aa etyy doo, Jesus hapäh. ²⁴B'aa kajatsëk do hä Kristo bahob wät nesaa do ër moo bok do paah, ër dejëp hyb n'aa hadoo nesaa do hä,

ⁱ **2.13** Sesa ramaneëënh ti noo gó Roma buuj sa wahë heh'äät doo, hajõng häj n'aa bä bag'ääs doo.

^j **2.22** Isajas 53.9

ër ky nadahé wät hyb n'aa nesaa doo, ÿ hanäng pé tii, baad hadoo ër babok hyb n'aa kä. Tahob wät ta rog bë bahub padëëk hyb n'aa.
²⁵B'éé nepä bong do hadoo bë p'ooj ub. Hÿÿ kä bë P'op Hagä Do mana kän p'aa hënh b'éé hagä n'aa heh'äät do wë. Kristo, bë hagä n'aa wë bë tamana kän.

Ajyy, ÿÿj sa ky n'aa hahÿÿh

3 ÿÿj, bë na-ääj hë. Taw'ääts hë bë ky dahé bë patug. Tii bä, tanyy bä sa mahang P'op Hagä Do kyyh ganadoo nä doo, ta jawén tahyb n'aa pé Kristo hä rah'yy ka'eeh rabahapäh bä kä nyy da baad sa äj rababok. Dooh hyb n'aa sa ÿÿm ky n'aa h'üüm pé sa patug rah'yy ka'eeh hyb n'aa, ²ta ti rahapäh do hyb n'aa da nyy da baad had'op bë babok P'op Hagä Do bë weh'ëeh do hyb n'aa. ³Taw'ääts hë dooh j'ooj hë ji padedëëk do bë hetsóh. Hahÿÿ d' ÿ hanäng pé tii: Taw'ääts hë dooh ta see mo n'aa hadoo pé ji sëen bë ramahetsóh do tii. Taw'ääts hë dooh k'ääts tég gabarëeh do s'ëëb, saroor tak'ëp ky n'aa gebah do na-ääj hë bë hetsóh. ⁴Taw'ääts hë bë h'yyb gó hanäng doo me bë kahets'oo. Kaja hë bë h'yyb bë mahüüm do ta wób sa wë, h'yyb jawyg gó bë babok do na-ääj hë, ti né hë bë hetsó nahänh doo. Ti né hë tak'ëp baad hadoo P'op Hagä Do matym gó. ⁵Tii da né p'ooj ub ÿÿnh baad P'op Hagä Do karën doo da habong doo, ta hä h'yy kasadä do rabahed'oo paah. Baad rababok doo, ti sa hetsóh. Sa patug paa raky daheeh. ⁶Tii d' paa m' Sarah bad'oo. Ta patug, Abaraäm paa m' taky daheeh. “Wahëh ÿ n'aa”, ta patug tamaneëenh. Sarah hadoo bëeh, baad hadoo do bë moo boo bä, dooh hyb n'aa bë jeÿÿm pé P'op Hagä Do hä bë h'yy kasadä do hyb n'aa.

⁷Bëë kä, ÿÿm näng doo, taw'ääts hë baad ub bë babok bë ÿÿm wë. Bë hapäh, dooh denaa hë rahejooj bä bë mahänh. Taw'ääts hë bë weh'ëeh bë ÿÿm bë nemuun ragadoo do hyb n'aa ji edëb had'yyt do P'op Hagä Do pa, taky enyym doo gó ji P'op Hagä Do anoo doo. Taw'ääts hë tii da bë aboo bë ÿÿm wë, bë ky n'aa etsëë do P'op Hagä Do gadoo hyb n'aa.^k

Sahõnh hë tamaher'oot do ky n'aa hahÿÿh

⁸Bë sahõnh hë ÿ maher'ood kän hÿÿ kä. ÿ karën séd bë h'yyb hedo had'yyt hë. ÿ karën bë h'yyb en'yym bë da hadoo doo, baad

^k 3.7 Ji rejä bä ji ÿÿm, ji ky n'aa rejä bä, ji hajëew bä, dooh P'op Hagä Do gado bä ta hä ji ky n'aa etsëë doo.

tanado bä sa hä. Ỹ karēn bē kamahñn bē da hadoo do Jesus hä h'yy ka'eeh doo. Taw'ääts hē bē t'yyd mehñn bē da hadoo doo. Taw'ääts hē bē kadad'uu bē da hadoo do sa wē. ⁹Nesaa do ramoo boo bä bē hä, bē abaaj manä nesaa doo me. Bē raky n'aa rejã bä, bē abaaj manä ky n'aa rejãã doo me. Taw'ääts hē bē abaaj bē ky n'aa edēng doo me. Ta tii da baad ub bē babok hyb n'aa né hē bē P'op Hagã Do wén naëej wät. Ta tii da baad bē aboo bä, bē da P'op Hagã Do ky n'aa edēng. ¹⁰Tii d' ỹ wén her'oot, ti né hē ti Saaw-Mo hä ji hä taky däng doo:

“Jé karēn do tsebee gó hawät doo,
jé karēn do baad tawäd bä,
taw'ääts hē dooh ta wób taky n'aa rejã bä.
Taw'ääts hē dooh tawad'ii bä.

¹¹Tii d' karēn doo, taw'ääts hē teréd hōm nesaa doo.

Taw'ääts hē baad hadoo do tamoo wäd kån.

Taw'ääts hē h'yyb nyyw gó had'yyt hē tabawät ta wób sa wē.

¹²Tii d' tawén hadoo,

baad had'yyt hē Tak'ēp Hyb N'aa Jawyk Do bahag'ääs baad habok doo.

Tagadoo ta hä raky n'aa etsēē doo.

Tii d' nado nesaa do moo b'ook do sa hä.

Tanoo baad ranabok hyb n'aa”, näng kerih doo.^l

¹³Baad hadoo do bē karēn bä bē moo boo bä, dooh bē hä baad nadoo do ramoo bok péh. ¹⁴Ti hado né paawä, baad hadoo do bē moo bok do hyb n'aa bē ahoop ran'oo bä, bē da P'op Hagã Do ky n'aa edēng. Bē eỹm manä sa hä. Bē hyb n'aa tón manä bē hä ramoo bok doo. ¹⁵Taw'ääts hē Kristo bē hyb n'aa jew'yyk bē h'yyb gó. Ti né hē Tak'ēp Hyb N'aa Jawyk Do sahōnh hē hag'ääs doo. Taw'ääts hē bē maher'ood had'yyt hē sahōnh hē sa hä, h'ëed hyb n'aa Kristo hä bē h'yy kasadä, reejã bä bē hä. ¹⁶Sa hä bē maher'oot bä, taw'ääts hē kaja hē bē h'yyb bē mahūūm sa wē. Taw'ääts hē bē weh'ëeh he'aanh doo. Taw'ääts hē baad bē aboo had'yyt hē bē h'yyb bē hä hē taky n'aa tapa mahñnh. Tii bä nu mebyk da nesaa doo me her'oot do baad bē babok do ky n'aa hä. Kristo hä h'yy kata däk do hyb n'aa baad bē babok do hyb n'aa bē ky n'aa rejãã do nu mebyk da.

^l 3.12 Saaw-Mo 34.13-17

¹⁷Taw'ãäts hē né hē ji ahoop nesaa do ji moo wät do sãm. Ti hadoo né hē, ta bahãnh baad ub baad hadoo do ji moo wät do hyb n'aa ji ahob bã, tii d' P'op Hagä Do karën bã ji hã. ¹⁸Ta tii d' ÿ wén her'oot, sét nuu me Kristo bahoop dajëb. Kristo, baad had'op doo, baad nadoo do habok do sa hyb n'aa tabahoop dajëb, P'op Hagä Do wë bë tamanaa hyb n'aa. Ta hub radajëëb wät paah. Tii bã taganä wät p'aa hënh P'op Hagä Do Sahee an'oo bã. ¹⁹⁻²⁰Ta Sahee gó, Kristo maher'oot paa panyyg ky nadah'eeh do Nowéh hawät noo gó habong do sa hã, h'yyb jawyg gó P'op Hagä Do gada noo gó marakate kajaa bã kã.^m Raky nadaheeh do hyb n'aa paah, tabanesaa hënh sa h'yyb tym P'op Hagä Do dewäts hõm. Tahag'yyp noo gó, marakate gó pawóp its, 8 hedoo doo, raked'ëëp naëng hag'yyp do mahãnh. ²¹Naëng mahãnh Nowéh raked'ëëp do paah, ji nu kemuun do heen n'aa hadoo tii, da hē nesaa do mahãnh ji tamed'ëëp doo. Ji ehop do hasus do mahãnh nado ti ji nu kemuun doo. Ji wén nu kemuun, ji h'yyb tym baad hado däk do ji betsëë hyb n'aa P'op Hagä Do hã. Jesus Kristo ganä wät do hyb n'aa ër edëb bong nesaa do hã ji P'op Hagä Do ky n'aa ety mahãnh. ²²Hÿ pong jé Jesus Kristo basëëk, P'op Hagä Do hub hadäk hënh, tabag'ãäs doo bã tabawäd däg kãn. Ääs, sahõnh hē kabaj'aa do hejój enäh do hã na-ãäj hē tamejõ däg kãn.

P'op Hagä Do hyb n'aa ji bawät do ky n'aa hahÿÿh

4 Ti hyb n'aa kã, Kristo ahob wät do hyb n'aa badäk hahÿÿ bã tabawät noo gó, taw'ãäts hē Kristo h'yyb hado däk bë h'yyb. Taw'ãäts hē bë gadoo bë ahoop doo. Jé hahob wät doo, dooh nesaa do hã tah'yyp däg wäd bã had'yyt hē. ²Dooh nesaa do ji h'yyb karën do jawén tawäd wäd bã badäk hahÿÿ bã tabawät nä bã, P'op Hagä Do karën do hã tah'yyp däg kãn. ³Jããm hē dó p'ooj ub bë moo bok do paah, P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do rabad'oo doo da. Tii d' bë moo boo manä wäd. Sa ÿÿm nadoo do sii, sa patug nadoo do sii rabahe'ÿÿh tii. Sa h'yyb karën do jawén ta ti hedoo do rababok. Jarakë hedoo do hã raboom. Ta bahãnh rabawëh, rabeëëk. Jãm ramoo bok rah'yy karën doo da rabeëëk hyb n'aa. Sa kabarii raweh'ëëh hyb n'aa tak'ëp taw'ãäts hē nadoo do ramoo bok. ⁴Hÿÿ kã, rahapäh do hyb n'aa dooh ta tii da sa sii

^m 3.19 Dooh baad ji hapëë bã nyy da Peed hanäng péh. Hahÿÿ da apäh tahanäng pé tii: Panyyg ky nadah'eeh do Nowéh maher'oot paa rat'yid kamehün hyb n'aa paawä. Nowéh her'oot do hä Kristo Sahee her'oot paah.

bë aboo boo bä, bë rahyb n'aa meuunh, bë raky n'aa rejãã. ⁵Da hë bë raky n'aa rejã né hë paawä, ti awät da ti noo gó P'op Hagä Do matym gó rabab'ëeh bä rakaher'oot hyb n'aa ta hã kä. P'op Hagä Do hedëp nä doo, dejëp do paa sii hë ky n'aa etyy do wë kä rakaher'ood kãn. Baad nadoo do ta säm ragadoo da. ⁶Sahõnh hë raky n'aa kety däk hyb n'aa da P'op Hagä Do matym gó, Kristo hã h'yy ka'eeh do paa dejëb bong do hã na-ããj hë takaher'ood däk paa rababok nä noo gó Kristo ky n'aa hanãm doo. Ta ky n'aa hanãm do takaher'ood däk paa sa hã, dajëb hã sa hub ky n'aa ety däg né hë paawä sahõnh hë badäk hahÿÿ bä habong doo da, sa h'yyb tym bedëp hyb n'aa P'op Hagä Do pa, takarën doo da.

⁷Edaa däg kãn sahõnh hë tagawatsik doo. Ti hyb n'aa, taw'ãäts hë baad bë hyb n'aa newë, baad bë hyb n'aa matakä. Taw'ãäts hë bë h'yyb bë mesoo ji h'yyb karën do jawén bë nabok hyb n'aa, baad ub bë bahajaa hyb n'aa bë ky n'aa etsëë. ⁸Hahÿ ti tak'ëp ÿ betsëë bë hã: ÿ karën tak'ëp bë kamahãn bë da hadoo doo. Jé kamahãn doo, hajõng baad nadoo do tahyb n'aa mabaan ta da hadoo do hã. ⁹Taw'ãäts hë tsebee gó bë gadoo bë tób yt hã bë da hadoo do Jesus hã h'yy ka'eeh doo. Bë ky n'aa jõg manä ta ti p'ãã. ¹⁰Taw'ãäts hë sahõnh hë bëëh, bë masaa ta wób P'op Hagä Do Sahee hanaa bë gado däk doo me. Hajõng tanoo ër hã ër moo mabok hyb n'aa. Ti hyb n'aa taw'ãäts hë baad bë bad'oo bë gadoo doo me, sa kaser n'aa baad moo bok doo da sa kariw n'aa hanoo doo me hadoo. ¹¹Bë kahet'aa bä, P'op Hagä Do ky n'aa ta wób maher'oot doo, taw'ãäts hë hahÿÿ da tahyb n'aa newëë: "P'op Hagä Do kyyh né hë ti ÿ her'oot doo", näng da ta h'yyb gó. Dooh taky gabuu j tado bä. Bë mahang ta wób masa doo, taw'ãäts hë P'op Hagä Do hejój me ta hã tanoo doo me tamasa. Taw'ãäts hë tii da né hë bë bad'oo tii, Jesus Kristo bë tamasa do hyb n'aa P'op Hagä Do j'aa ketsëë däk hyb n'aa. ÿ karën Jesus Kristo kawehëë däg had'yyt hë. ÿ karën sahõnh hë sa bahãnh tabahejooonh, takabaj'aa. ÿÿ. Tii d' né hë. Taw'ãäts hë.

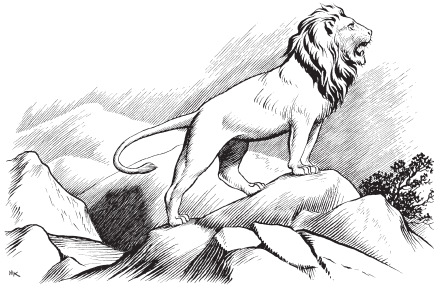
¹²Najis haa, bë h'yy gabedo manä bë wë kametty do bawät do hyb n'aa, bë hã rakamajë bä, bë rarejä bä. Ji ahoop né hë. ¹³Taw'ãäts hë bë tsebee Kristo ahoop do hã séd bë h'yyb hedo däg bä kä. Tii bä kä, Kristo matëeh bä kä, ta kabaj'aa do kametëeh bä kä, tak'ëp da bë tsebë da. ¹⁴Kristo hyb n'aa bë raky n'aa rejã bä, bë P'op Hagä Do ky n'aa edëng da, ta Sahee tak'ëp kabaj'aa do bë hã tabawäd had'yyt hë do hyb n'aa. ¹⁵Nesaa do bë ahob bä,

taw'ääts hē dooh ta see bē daj'ēep do hyb n'aa tado bā bē ahoop doo, dooh bē ets'ēek do hyb n'aa tado bā, dooh nesaa do bē moo bok do hyb n'aa tado bā, dooh na-āāj hē ta wób hā bē nu so bā do hyb n'aa. ¹⁶Hỹ kǎ, Kristo hā bē h'yy ka'eeh do hyb n'aa tado bā nesaa do bē ahoop doo, tii bā taw'ääts hē dooh bē nu mebyy bā. Taw'ääts hē P'op Hagā Do hā bē j'aa etsē Kristo hā h'yy ka'eeh do bē bahadoo do hyb n'aa. ¹⁷Sahōnh hē P'op Hagā Do ky n'aa etyy noo gó, pooj jé ta karapee taky n'aa etyy da. Kaja dāk hỹ kǎ ēer, ta karapee, taky n'aa etyy doo. Pooj jé ta karapee taky n'aa ety bā, tii bā ta wób, P'op Hagā Do panyyg hanām do ky nadah'eeh doo, dooh da rakedēeb bā. ¹⁸Baad P'op Hagā Do matym gó habok do rakedēeb né paawā, hejooñh né tii. Ti hyb n'aa, P'op Hagā Do hā h'yy kana'eeh doo, nesaa do moo b'ook doo, dooh né da rakedēeb bā. ¹⁹Ti hyb n'aa kǎ, P'op Hagā Do karēñ doo da hah'oop doo, taw'ääts hē baad hadoo do had'yyt hē ramoo bok. Taw'ääts hē P'op Hagā Doo, ji pahuuj wāt do hā rah'yy kasadēe had'yyt hē. Ti dooh ji taky n'aa ehỹyd bā. Tamoo wāt né da ji hā taky dāng doo.

**Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahē n'aa, ta wób na-āāj
hē tamaher'oot do ky n'aa hahỹh**

5 Bē nemuun Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahē n'aa see ȳ bahadoo do hyb n'aa, Kristo ahob wāt do ȳ hapäh do hyb n'aa paah, Kristo sii ta bag tak'ēp gabarēeh doo gó ta pa ta jawén ȳ bawāt do hyb n'aa, ȳ maher'oot bēeh, Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahē n'aa. ²Baad bē hagāā P'op Hagā Do karapee bē hā P'op Hagā Do anoo do bē bahag'āās hyb n'aa. P'op Hagā Do masāāh b'éé hadoo tii.ⁿ H'yyb hedoo doo me, P'op Hagā Do karēñ doo da bē hagāā sa hā. Taw'ääts hē dooh bē hā kamejũũ do hyb n'aa tado bā. Ta sām jawén hyb n'aa nado tii. Bē hagāā sa hā baad bē h'yyb gó. ³Bē hyb n'aa newē hahỹh: Sa danāh sa hā tak'ēp mejũũ do nado bēeh. P'op Hagā Do karapee ti bē hag'āās doo. Taw'ääts hē baad bē babok, bē hā rabahapäh hyb n'aa nyy da baad ji bawāt. ⁴Tii bā kǎ, Kristo, b'éé hagā n'aa sa wahē n'aa kajaa bā kǎ, Kristo matēeh bā kǎ, bē kawehēē dāk sahōnh hē sa matym gó tan'oo bā. Ta ti bē hā tanoo doo, dooh tahēej bā. ⁵Bēē kǎ, papuuj hedoo doo, taw'ääts hē bē ky dahé Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahē n'aa hedoo doo.

ⁿ 5.2 Ji masāāh b'éé ji nahagāā bā, jé pad'yyt hē rababoo dāk sa waa jawén. Rakanapēē boo tii bā. Dooñh rahapēē wāt sa tyw n'aa. Ti hyb n'aa ta hagā n'aa hagāā had'yyt hē. Ti hadoo Jesus hā h'yy ka'eeh do hā. Ti hyb n'aa b'éé ky n'aa gó tabeh'üüm.

Reāw heen n'aa (1 Peed 5.8)

Bē sahōnh hē, pahēew hedoo doo, maruus hedoo doo, wahēh hedoo do na-āāj hē, taw'āāts hē bē kadad'uu séd demuun bē da hadoo do wē. Sa bahānh bē edoo manā bēēh, hahȳ da P'op Hagā Do kyy kerih do her'oot do hyb n'aa:

kasab'ee do hā.

P'op Hagā Do t'yyd mehīn kadad'uu doo,

P'op Hagā Do ky ennym sa hā.”^o

“P'op Hagā Do hyb n'aa wareem

⁶Ti hyb n'aa, taw'āāts hē bē kadad'uu P'op Hagā Do tak'ēp hejoonh do wē, bē taweh'ēēh hyb n'aa tah'yyp dāng do noo gó kajaa bā kā.

⁷Baad ub bē P'op Hagā Do bahag'āās. Ti hyb n'aa taw'āāts hē bē kadad'uu ta wē, bē an'oo ta wē sahōnh hē bē hyb n'aa newēē doo, bē hyb n'aa natón hyb n'aa.

⁸Taw'āāts hē baad bē hyb n'aa newē, taw'āāts hē bē hyb n'aa matakā. Awad kawajāān do reāw hād nāng do hadoo, jé pad'yyt hē hawāt do ta tā hesoos do tabawēh hyb n'aa hadoo bē majī Dijab.^p Tesoos jé tarejāā hyb n'aa. ⁹Taw'āāts hē bē kahejój ta wē. Bē an'oo manā bē tah'yyp wareem. Baad bē h'y y kae had'yyt hē Jesus Kristo hā. Bē hapāh, jé pad'yyt hē badāk hahȳ hā bē wakāān hedoo do Jesus hā h'y y ka'eeh do rahoop bē ahoop doo da. Jé pad'yyt hē bē wakāān hedoo do rarejāā. ¹⁰Banadawēēt bē ahob wāt do jawén paa bā, p'aa hēnh da baad tabahado dāk sahōnh hē bē hā P'op Hagā Do an'oo bā da. Baad ub bē h'y y kae had'yyt hē tan'oo bā. Bē da tah'yyp hej'oonh. Dooh da bē h'y y gejē hōm bā tan'oo bā. P'op Hagā Doo, tak'ēp ji wē taky ennym doo, bē tanaēēj wāt ta pa ta bag tak'ēp gabarēēh do mahang bē babok hyb n'aa, Jesus Kristo hā bē h'y y kata dāk do hyb n'aa. ¹¹Taw'āāts hē sahōnh hē P'op Hagā Do bagāā had'yyt hē. Ȳy. Tii d' né hē. Taw'āāts hē.

^o 5.5 Proweh-Bijos 3.34

^p 5.8 Gereg kyy me ramaneēēnh Nesaa Do Yb, Dijab. “Ji taky n'aa tapa had'yyt doo”, tahanäng pé ti Dijab.

Sa hã Peed kedëë hõm do ky n'aa hahÿÿh

¹² Siras ÿ tamasa wät hahÿ bë ÿ ma erih do hã. Hãÿ ÿ hadoo do h'yy kaneh'ÿÿt do tii, hã ÿÿ. Ganapog is doo me bë ÿ ma erii wät bë ÿ h'yyb en'yyim hyb n'aa. P'op Hagä Do ky ennyw had'yyt hẽ bë hã ÿ erii wät do hã bë ÿ metëeh. Taw'ãäts hẽ taky ennyim doo gó bë aboo had'yyt hẽ. Bë h'yy gejë hõm manäh.

¹³ Jesus hã h'yy ka'eeh do Babirõn^q panang bä habong doo, bë nemuun P'op Hagä Do wë kasëew bong doo, bë m' rahyb n'aa esee. Maah-Ko, tah ÿ hadoo do bë m' tahyb n'aa esee na-ãäj hẽ.

¹⁴ Taw'ãäts hẽ baad bë edëë bë da hadoo doo.

ÿ karën bëeh, Kristo hã h'yy kata padëek doo, h'yyb nyw gó bë babok. Jããm hẽ kä.

^q 5.13 Roma panang né tii. Ta see pé noo gó Roma ramaneëenh *Babirõn*.